

សន្លឹកព័ត៌មានស្តីពីថ្នាំវ៉ាក់សាំង

ថ្នាំវ៉ាក់សាំង Meningococcal B តើលោកអ្នកត្រូវដឹងអ្វីខ្លះ

Many Vaccine Information Statements are available in Khmer and other languages. See www.immunize.org/vis

សេចក្តីថ្លែងការណ៍នៃព័ត៌មានអំពីថ្នាំវ៉ាក់សាំងជាច្រើនគឺអាចរកបានជាភាសាខ្មែរ និងភាសាផ្សេងទៀត។ ចូលមើល www.immunize.org/vis

1. ហេតុអ្វីត្រូវចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំង?

ថ្នាំវ៉ាក់សាំង Meningococcal B អាចជួយបង្ការជំងឺ meningococcal ដែលបង្កឡើងដោយបាក់តេរី serogroup B។ មានថ្នាំវ៉ាក់សាំង meningococcal ផ្សេងៗ ដើម្បីជួយការពារបាក់តេរី serogroups A, C, W និង Y។

ជំងឺ Meningococcal នេះអាចបណ្តាលឱ្យកើតជំងឺរលាកស្រោមខួរ (ការឆ្លងមេរោគលើស្រោមខួរក្បាល និងឆ្អឹងខ្នង) និងការឆ្លងមេរោគក្នុងឈាម។ សូម្បីតែពេលគេកំពុងព្យាបាលជំងឺនេះក៏ជំងឺ meningococcal បានសម្លាប់មនុស្ស 10 ទៅ 15 នាក់ ក្នុងចំណោម 100 នាក់ ដែលកើតជំងឺនេះ។ ហើយអ្នកទាំងឡាយដែលរស់រានមានជីវិត គឺប្រហែល 10 ទៅ 20 នាក់ ក្នុងចំណោម 100 នាក់ នឹងមានបញ្ហាពិការភាព ដូចជា បាត់បង់ការស្តាប់ ខូចខាតខួរក្បាល ខូចខាតតម្រងនោម បាត់បង់អវៈយវៈ បញ្ហាប្រព័ន្ធប្រសាទ ឬស្លាកស្នាមធ្ងន់ធ្ងរ ដោយសារការរក្សាជំងឺនេះ។

ជំងឺ Meningococcal ហាក់ដូចជាកម្រនិងធ្លាក់ថយ ចុះក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិកតាំងពីទសវត្ស 1990 ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ វាក៏ជាជំងឺធ្ងន់ធ្ងរដែលមានហានិភ័យខ្ពស់នៃការ បាត់បង់ជីវិត ឬពិការភាពយូរអង្វែងចំពោះអ្នកដែលកើតជំងឺនេះ។

មនុស្សគ្រប់គ្នាអាចកើត meningococcal មនុស្សមួយចំនួនមានហានិភ័យខ្ពស់ រួមទាំង៖

- កុមារអាយុក្រោមមួយខួប
- ក្មេងជំទង់ និងមនុស្សពេញវ័យ អាយុពី 16 ឆ្នាំ ដល់ 23 ឆ្នាំ
- មនុស្ស មានបញ្ហាសុខភាពមួយចំនួន ដែលប៉ះពាល់ដល់ប្រព័ន្ធសុំ
- មីក្រូជីវវិទ្យាដែលធ្វើការជាប្រចាំជាមួយមីក្រុបបាក់តេរី *N. meningitidis* ដែលជាបាក់តេរីបណ្តាលឱ្យកើតជំងឺ meningococcal
- មនុស្ស ដែលស្ថិតក្នុងហានិភ័យ ដោយសារតែមានករណីកើតជំងឺនេះក្នុងសហគមន៍របស់ពួកគេ

2. ថ្នាំវ៉ាក់សាំង Meningococcal B

ដើម្បីទទួលបានការការពារល្អបំផុត គេត្រូវការថ្នាំវ៉ាក់សាំង meningococcal B លើសពី 1 ដូស។ មានថ្នាំវ៉ាក់សាំង meningococcal B ពីរ ប្រភេទ ថ្នាំវ៉ាក់សាំងតែមួយ ត្រូវតែយកមកប្រើសម្រាប់ដូសទាំងអស់។

ថ្នាំវ៉ាក់សាំង Meningococcal B ត្រូវបានណែនាំចំពោះមនុស្សអាយុ 10 ឆ្នាំ ឬច្រើនជាងនេះ ដែលមានហានិភ័យកាន់តែខ្ពស់អាចឆ្លងមេរោគ B meningococcal បង្កឡើងដោយបាក់តេរី serogroup B ក្នុងនោះ រួមបញ្ចូល៖

- មនុស្ស ដែលស្ថិតក្នុងហានិភ័យ ដោយសារតែមានករណីកើតជំងឺ meningococcal បង្កឡើងដោយបាក់តេរី serogroup B
- មនុស្សដែលខូចលំពែង ឬលំពែងត្រូវបានរក្សាទុកយកចេញ រួមទាំងមនុស្សដែល មានជំងឺកោសិកាឈាមមានរាងកណ្តៀវ
- ជនណាដែលមានបញ្ហាប្រព័ន្ធសុំជីកម្រ ដែលគេហៅថា “បញ្ហាខ្វះប្រូតេអ៊ីនខ័ក្លីមីន”
- មនុស្សដែលប្រើថ្នាំប្រភេទ “ខ្វះប្រូតេអ៊ីនខ័ក្លីមីន” ដូចជា eculizumab (ឬហៅថា “Soliris”®) ឬ ravulizumab (ឬហៅថា “Ultomiris”®)
- អ្នកសិក្សាមីក្រុបជីវសាស្ត្រ ដែលធ្វើការជាមួយនឹងមីក្រុបបញ្ជាក់របស់បាក់តេរី *N. meningitidis*

វ៉ាក់សាំងទាំងនេះក៏អាចត្រូវបានផ្តល់ទៅឱ្យជនណាដែលមានអាយុពី 16 ឆ្នាំដល់ 23 ឆ្នាំផងដែរ ដើម្បីផ្តល់ការការពាររយៈពេលខ្លីប្រឆាំងនឹងប្រភេទ ភាគច្រើននៃជំងឺ serogroup B meningococcal ដោយផ្អែកលើការពិភាក្សារវាងអ្នកជំងឺនិងអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាព។ អាយុដែលត្រូវទទួលវ៉ាក់សាំង ចាប់ពីអាយុ 16 ឆ្នាំ ទៅ 18 ឆ្នាំ។

3. និយាយជាមួយអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នកដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមទៀត។

ប្រាប់អ្នកផ្តល់វ៉ាក់សាំងរបស់អ្នក ប្រសិនបើបុគ្គលនោះទទួលបានវ៉ាក់សាំង៖

- មាន ប្រតិកម្មអាឡែហ្ស៊ីបន្ទាប់ពីការទទួលវ៉ាក់សាំង meningococcal B ដូសមុន ឬ ឬអាឡែហ្ស៊ីបន្ទាប់ពីការដាក់វ៉ាក់សាំងដល់ជីវិត
- មានផ្ទៃពោះ ឬកំពុងបំបៅដោះកូន

ក្នុងករណីខ្លះ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នកអាចសម្រេចចិត្តពន្យារពេល ការចាក់វ៉ាក់សាំង meningococcal B រហូតដល់ការណាត់ជួប នាពេលខាងមុខ។

ការចាក់វ៉ាក់សាំង Meningococcal B គួរតែត្រូវបានពន្យារពេល សម្រាប់អ្នកមានផ្ទៃពោះ លុះត្រាតែអ្នកនោះមិនមានហានិភ័យ កើនឡើង ហើយបន្ទាប់ពីពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់ពួកគេ អត្ថប្រយោជន៍នៃការចាក់វ៉ាក់សាំងត្រូវបាន ចាត់ទុកថាមានលើសពីហានិភ័យដែលអាចកើតមាន។

អ្នកដែលមានជំងឺស្រាល ដូចជាជំងឺផ្តាសាយ អាចទទួលបានប្រយោជន៍បាន។ អ្នកដែលមានជំងឺធ្ងន់ធ្ងរ ឬធ្ងន់ធ្ងរ គួររង់ចាំ រហូតដល់ពួកគេ ជាសះស្បើយសិន មុនពេលទទួលបានវ៉ាក់សាំង meningococcal B។

អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់លោកអ្នកអាចផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែម ដល់លោកអ្នកបាន។

4. ហានិភ័យកើតប្រតិកម្មថ្នាំវ៉ាក់សាំង

- អការៈឈឺ ឡើងក្រហម ឬហើមនៅកន្លែងចាក់ថ្នាំ អស់កម្លាំង ឈឺក្បាល ឈឺសាច់ដុំ ឬសន្លាក់ ត្រុនក្តៅ ឬផឹងធោង អាចកើតឡើងបន្ទាប់ពីចាក់ វ៉ាក់សាំង meningococcal B។ មនុស្សទទួលបាន ថ្នាំវ៉ាក់សាំងជាងពាក់កណ្តាលមានប្រតិកម្មមួយចំនួននៃប្រតិកម្ម ទាំងនេះ។

ពេលខ្លះ មនុស្សសន្លប់ បន្ទាប់ពីដំណើរការវេជ្ជសាស្ត្ររួមទាំងការចាក់ ថ្នាំវ៉ាក់សាំង។ សូមប្រាប់អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់លោក អ្នក ប្រសិនបើលោកអ្នករងរាល់ ឬចក្ខុញ្ញាណផ្លាស់ប្តូរ ឬឮសំឡេង ហឹងក្នុងត្រចៀក។

ដូចថ្នាំផ្សេងទៀតដែរ ថ្នាំវ៉ាក់សាំងកម្រនឹងបង្កប្រតិកម្មអាឡែហ្ស៊ី ធ្ងន់ធ្ងរ ឬស្លាប់ ឬធ្វើឲ្យស្លាប់បាត់បង់ជីវិតណាស់។

Khmer translation provided by Immunize.org

5. ចុះបើមានបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរ?

ប្រតិកម្មអាឡែហ្ស៊ីអាចកើតឡើងបន្ទាប់ពី អ្នកទទួលបានថ្នាំបង្ការ ចាក់ចេញពីគ្លីនិក។ ប្រសិនបើអ្នកឃើញសញ្ញានៃប្រតិកម្មអាឡែហ្ស៊ី ធ្ងន់ធ្ងរ (កន្ទួលក្រហម ហើមមុខ និងបំពង់ក ពិបាកដកដង្ហើម បេះដូង លោតញាប់ រលឹមមុខ ឬខ្សោយ) សូមទូរស័ព្ទទៅ 9-1-1 ហើយនាំ អ្នកជំងឺទៅមន្ទីរពេទ្យដែលនៅជិតបំផុត។

សម្រាប់សញ្ញាផ្សេងទៀតដែលធ្វើឱ្យអ្នកបារម្ភ សូមទូរស័ព្ទទៅអ្នក ផ្តល់សេវា ថែទាំសុខភាពរបស់អ្នក។

ប្រតិកម្មទៅប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំវ៉ាក់សាំងគួរតែត្រូវ បានរាយការណ៍ទៅ Vaccine Adverse Event Reporting System (VAERS)។ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នកជាធម្មតានឹងដាក់ របាយការណ៍នេះ ឬអ្នកអាចធ្វើវាដោយខ្លួនឯងបាន។ សូមចូលទៅ គេហទំព័រប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំវ៉ាក់សាំង (VAERS) www.vaers.hhs.gov ឬទូរស័ព្ទទៅកាន់លេខ 1-800-822-7967។ ប្រព័ន្ធ រាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំ (VAERS) សម្រាប់តែការ រាយការណ៍ ប៉ុណ្ណោះ។ បុគ្គលិករបស់ប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំ (VAERS) មិន ផ្តល់ដំបូន្មានអំពីវេជ្ជសាស្ត្រទេ។

6. កម្មវិធីជាតិបង់សំណងរបួសដោយសារថ្នាំ វ៉ាក់សាំង

National Vaccine Injury Compensation Program (កម្មវិធីជាតិបង់ សំណងរបួសដោយសារថ្នាំវ៉ាក់សាំង (VICP)) គឺជាកម្មវិធីរបស់រដ្ឋសហ ព័ន្ធ ដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីបង់សងអ្នកទាំងឡាយដែលអាចរងរបួស ដោយសារតែថ្នាំវ៉ាក់សាំងមួយចំនួន. ការទាមទារទាក់ទងនឹងរបួស ឬ ការស្លាប់ដោយសារការទទួលបានថ្នាំបង្ការមាន ពេលវេលាណាត់សម្រាប់ ការ ដាក់ឯកសារ ដែលអាចមានរយៈពេលខ្លីត្រឹម ពីរឆ្នាំ។ សូមចូលទៅ គេហទំព័រកម្មវិធីជាតិបង់សំណងរបួសដោយសារថ្នាំវ៉ាក់សាំង (VICP) www.hrsa.gov/vaccinecompensation ឬទូរស័ព្ទទៅលេខ 1-800-338-2382 ដើម្បីសិក្សាអំពីកម្មវិធី និងការដាក់ពាក្យទាមទារ។

7. តើខ្ញុំអាចសិក្សាបន្ថែមទៀតដោយរបៀបណា?

- សូមសួរអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់លោកអ្នក។
- សូមទូរស័ព្ទទៅក្រសួងសុខាភិបាលរដ្ឋ ឬនៅមូលដ្ឋានរបស់លោក អ្នក។
- សូមចូលទៅ Food and Drug Administration (គេហទំព័ររដ្ឋបាល អាហារនិងឱសថ (FDA)) ដើម្បីទទួលបានកញ្ចប់សេវាកម្មថ្នាំបង្ការ និងព័ត៌មានបន្ថែម www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines។
- Centers for Disease Control and Prevention (សូមទាក់ទង មជ្ឈមណ្ឌលទប់ស្កាត់ និងបង្ការជំងឺ (CDC))៖
 - សូមទូរស័ព្ទទៅលេខ 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO) ឬ
 - ចូលមើលគេហទំព័ររបស់ CDC នៅ www.cdc.gov/vaccines។

